

TOIMENPIDEALOITE 2/2008 vp

Valtakunnallisen vanhusasiavaltuutetun viran perustaminen

Eduskunnalle

Suomen väestö vanhenee nopeimmin Euroopassa, minkä vuoksi ratkaisuja turvallisen vanhuuden takaamiseen olisi kehitettävä kärkejoukoissa. Ikäihmisten palveluiden laadussa on Suomessa tällä hetkellä monilla paikkakunnilla selkeitä puutteita, joita hyvinvointivaltiossa ei pitäisi voida hyväksyä. Puutteet uhkaavat jo vakavalla tavalla hoivaa tarvitsevien ikäihmisten sosiaalisten oikeuksien toteutumista.

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi vuonna 2001 laatusuosituksen ikäihmisten palvelujen henkilöstömitoituksesta. Monissa kunnissa ei ole vieläkään pystytty varmistamaan esimerkiksi henkilöstömitoituksen osalta laatusuosituksen hyvää tasoa, vaan palvelut ovat vain tyydyttävällä tasolla. On hyvä, että laatusuosituksia on parannettu aivan hiljattain ja siten pyritty parantamaan vanhusten hoivan laatua. Laatusuosituksen lisäksi tulee harkita lainsäädännöllisiä toimia, jotta oikeus riittäviin ja laadukkaisiin palveluihin toteutuisi kaikille ikäihmisillemme. Valvonta- ja ohjaustoiminnan tehostaminen on tässä työssä myös tärkeää.

On löydettävä uusia ratkaisuja sen varmistamiseksi, että perustuslain säätämä oikeus riittäviin sosiaali- ja terveystalouteen ikäihmisten hoivan osalta toteutuu. Lasten hyväksi näkyvää työtä on tehnyt lapsiasiavaltuutettu. Vanhusasiavaltuutetun viran perustaminen olisi oikea keino

turvata myös ikäihmisten oikeuksien toteutumista. Vanhukset tarvitsevat oman valtakunnallisen puolestapuhujan.

Helmikuussa 2006 sosiaali- ja terveysministeriö antoi professori Sirkka-Liisa Kivelälle tehtäväksi laatia ehdotukset toimenpiteistä, joiden avulla geriatriasta hoitoa ja vanhustyötä voidaan laadullisesti kehittää vastaamaan uusinta tutkimustietoa. Professori Kivelä esitteli selvityksensä kesän 2006 alussa, ja myös hän esitti selvityksessä vanhusasiavaltuutetun ja tämän toimiston perustamista.

Vanhusasiavaltuutetun tehtäviin kuuluisi vanhuksia koskevien lakien toimeenpanon valvonta ja aloitteiden tekeminen päättäjille ja ministeriöille vanhusten turvallisuudesta, vanhustenhuollosta ja vanhusten asemasta yhteiskunnassa. Vanhusasiavaltuutettu voisi myös käsitellä vanhustenhuoltoa koskevia valituksia. Valtuutettu tarkkailisi vanhustenhoidon tilaa ja tekisi siitä parannusehdotuksia viranomaisille ja eduskunnalle. Vanhusasiavaltuutettu olisi itsenäinen viranomainen, joka toimisi sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin valtakunnallisen vanhusasiavaltuutetun viran perustamiseksi.

TPA 2/2008 vp — Satu Taiveaho /sd ym.

Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 2008

Satu Taiveaho /sd
Pauliina Viitamies /sd
Tommy Tabermann /sd
Merja Kuusisto /sd
Saara Karhu /sd
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Anneli Kiljunen /sd
Reijo Laitinen /sd
Reijo Kallio /sd
Matti Saarinen /sd
Sinikka Hurskainen /sd
Kari Rajamäki /sd
Pia Viitanen /sd
Matti Ahde /sd
Jouko Skinnari /sd
Antti Kalliomäki /sd
Erkki Tuomioja /sd
Lauri Kähkönen /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Susanna Huovinen /sd
Tero Rönni /sd
Antti Vuolanne /sd
Katja Taimela /sd

Tuula Pelttonen /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Päivi Lipponen /sd
Krista Kiuru /sd
Ilkka Kantola /sd
Sirpa Paatero /sd
Jyrki Yrttiaho /vas
Paavo Arhinmäki /vas
Minna Sirnö /vas
Matti Kauppila /vas
Markus Mustajärvi /vas
Pentti Tiusanen /vas
Matti Kangas /vas
Jyrki Kasvi /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Johanna Karimäki /vihr
Timo Soini /ps
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Merja Kyllönen /vas
Erkki Virtanen /vas
Päivi Räsänen /kd
Antti Kaikkonen /kesk